

ТОРА ОР • ПАРШІ ВАЇШЛАХ • МААМАР 3

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהִי אֲבִי אַבְרָהָם כֹּו'

«I сказав Яаков: “Б-г батька мого Авраама...”»

Два табори Яакова та його незвичний дар Ейсаву були свідомим задумом: щоб низвести безмежне охоплююче світло Тогу (хаосу), його пробудження знизу мало відображати сам Тогу — без поділів і точних мір, властивих Тікуну (виправленню) та Торі.

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

likuteitorah.com/uk/torah-ohr/vayishlach/3/

ГОЛОВНА ДУМКА

Два табори Яакова та його незвичний дар Ейсаву були свідомим задумом: щоб низвести безмежне охоплююче світло Тогу (хаосу), його пробудження знизу мало відображати сам Тогу — без поділів і точних мір, властивих Тікуну (виправленню) та Торі.

Кожен розділ: текст івритом, потім переклад, потім коротке пояснення під золотою лінією. Маленькі цифри в тексті івритом позначають примітки наприкінці.

КОРОТКО ПРО МААМАР

Яков молиться, щоб охоплюючі світла праотців допомогли йому низвести світло Тогу, яке також врятує його від Ейсаву. Чому він розділив своїх людей на два табори? У світі Тікуну сфери духовного прояву (сфірот) утворюють три лінії, причому краса (Тіферет) поєднує милість (Хесед) і стриманість (Гвура); у Тогу атрибути існували окремо, тому було лише дві лінії. Причина в тому, що в Тогу були сильні світла в малих посудинах — наче у вузькодумного судді, який бачить або лише виправдання, або лише провину, тоді як у Тікуну посудини просторі — наче широкий розум, здатний охопити і те, й інше. Оскільки пробудження знизу має відповідати тому потоку, який прагнуть низвести, Яков узяв за взірць Тогу й розділив людей на два табори. Це також пояснює його дар: на відміну від жертвоприношень за Торою, для яких потрібні чисті, забиті тварини та дотримання багатьох точних вимог, бо Тора походить від скороченого Тікуну, Яков послав нечистих живих тварин, адже Нескінченне світло (Ор Ейн Соф) Тогу здатне витримати все. Подібно до свині, яка в майбутньому стане чистою, та верблюдів, корінь яких піднесений, це було можливе лише для Яакова до Синаю; для нас же заборони Тори безумовні.

ПЛАН

1	Молитва Яакова	¶1
Яков просить, щоб охоплюючі світла праотців допомогли йому низвести світло Тогу й урятуватися від Ейсаву.		
2	Дві лінії й три	¶2–4
Окремі атрибути Тогу утворюють дві лінії, а поєднані атрибути Тікуну — три; причина полягає у співвідношенні світел і посудин, а пробудження знизу має відповідати потоку, який прагнуть низвести.		
3	Два табори	¶5
Яков розділив людей на два табори, щоб відобразити Тогу й долучитися до його охоплюючого світла.		

4 Дар Ейсаву

¶6-9

На відміну від точних жертвоприношень Тікуну, дар Яакова — нечисті живі тварини — відповідав Нескінченному світлу Тогу.

5 Верблюди, свиня та межі після Синаю

¶10

У майбутньому нечисте буде піднесене, а верблюди мають піднесений корінь, проте після дарування Тори заборонене не можна піднести.

КЛЮЧОВІ ПОНЯТТЯ

Тогу (хаос) תהו

Первісний світ сильних світел у малих посудинах, атрибути якого існували окремо, кожен сам по собі; його посудини розбилися.

Тікун (виправлення) תקון

Упорядкований світ із меншою кількістю світел і просторими посудинами, де атрибути взаємодіють у трьох лініях.

Три лінії ג' קוין

Права (Хесед), ліва (Гвура) та середня (Тіферет); середня лінія поєднує й урівноважує дві інші.

Охоплююче світло (макіф) אור מקיף

Світло, надто велике, щоб увійти в посудину, але воно впливає на неї ззовні; світло Тогу належить до цього виду.

Маїн нуквін і маїн духрін מ"ן ומ"ד

«Жіночі води» пробудження знизу та «чоловічі води» потоку згори; форма першого визначає форму другого.

Світла й посудини (орот ве-келім) אורות וכלים

Б-жественне одкровення та структури, що його вміщують; співвідношення між ними відрізняє Тогу від Тікуну.

РОЗДІЛ 1 • 11

Молитва Якова

1 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהִי אֲבִי אֲבֵרָהָם¹ כֹּי. פִּי שֶׁהִתְפַּלֵּל שִׁוְּמֵשֶׁךְ אֱלֹהִי הַמְּקִיפִים דְּקְדוּשָׁה שֶׁל הָאֲבוֹת לַעֲזוֹר לוֹ שִׁוְּכָל לְהַמְשִׁיךְ הַמְּקִיף דִּתְהוֹ הַנִּיֵּל שִׁתְּגַלָּה לְמַטָּה וְעִיִּי גִיכֵּה צִיִּלְנִי נָא מִיַּד עֲשׂוֹ² כֹּי שֶׁלֹּמָטָה.

«І сказав Яков: “Б-г мого батька Авраама...”» Це означає, що він молився, аби святі охоплювальні світла (макіфім) праотців були низведені до нього й допомогли йому низвести охоплювальне світло (макіф) Тогу, згадане вище, щоб воно розкрилося внизу; завдяки цьому також [здійснилося б прохання:] «Врятуй мене, благаю, від руки Ейсакової...» — від Ейсава, що внизу.

Перед зустріччю з Ейсаком Яков молиться до «Б-га мого батька Авраама і Б-га мого батька Іцхака». Маамар тлумачить це як прохання, щоб святі «охоплювальні світла» праотців — рівні Б-жественного світла, надто високі, аби їх можна було внутрішньо засвоїти, — прийшли йому на допомогу, щоб він міг низвести охоплювальне світло Тогу, про яке йшлося в попередньому маамарі, і розкрити його в цьому світі. Коли це вище світло було низведене, його прохання про спасіння від Ейсава нижнього світу також мало бути почуте.

РОЗДІЛ 2 • 12-4

Дві лінії й три

2 וַיַּחֲצֵךְ אֶת הָעָם³ כֹּי לְשֵׁנֵי מַחֲנֹת כֹּי. הִנֵּה הַטַּעַם שֶׁחֶלֶק לְשֵׁנֵי מַחֲנֹת דּוּקָא. יוֹבֵן עִיפֵה הַקְּדָמָה הַיְדוּעָה שֶׁעִיקַר הַהִפְרָשׁ בֵּין עוֹלָם הַתְּהוֹ⁴ לְעוֹלָם הַתְּקוּן.⁵

«І розділив народ... на два табори...». Тепер причину, чому він розділив [ix] саме на два табори, можна зрозуміти на основі відомого вступного положення: основна відмінність між світом Тогу (Хаосу) і світом Тікуну (Виправлення) [така].

Яков, побоюючись Ейсава, розділив свій народ і отари на два табори. Маамар запитує, чому саме на два, і відповідає, спираючись на основну відмінність між Тогу (Хаосом) — первісним світом, який зруйнувався, — і Тікуном (Виправленням), упорядкованим світом, що прийшов йому на зміну.

שבִּעוֹלָם הָתָהוּ הָיוּ הַסְפִּירוֹת מְפֻרָּדִים זֶה תַּחַת זֶה אֲבָל בְּעוֹלָם הַתְּקוּן הֵם בְּצִיּוֹר קוּיִן⁶ דְּהֵיִינוּ ג' קוּיִן יְמִין וּשְׂמָאל וְאַמְצַע

У світі Тогу сфери духовного прояву (сфірот) були відокремлені одна від одної й розташовані одна під одною; але у світі Тікуну вони утворюють конфігурацію ліній, тобто три лінії: праву, ліву й середню.

У Тогу кожна сфера стояла окремо, одна під одною, і жодна не взаємодіяла з іншими. У Тікуні сфірот розташовані у трьох стовпцях: права лінія (на чолі з милістю (Хесед)), ліва лінія (на чолі зі стриманістю (Гвура)) і середня лінія.

שְׁהָקוּ הָאֲמְצָעִי הוּא הַמַּחְבֵּר וּמֵיִיחַד ג"כ ב' הַקּוּיִן דִּמְיִין וּשְׂמָאל לְהִיּוֹת מִתְּכַלְלִים יָחַד כִּידוּעַ דַּת
[דַּתְפָּאֶרֶת] הוּא הַמְּמוּצָע בֵּין חו"ג [חֶסֶד וְגְבוּרָה] וּמַחְבֵּרָם יָחַד

Саме середня лінія сполучає, а також об'єднує дві лінії — праву й ліву, — щоб вони злилися воедино; адже відомо, що краса (Тіферет) є посередником між Хеседом і Гвурою та сполучає їх.

Середня лінія, на чолі якої стоїть Тіферет, забезпечує дію Тікуну: вона врівноважує милість і стриманість, тож кожна з них включає в себе щось від іншої. Саме такої гармонії протилежностей бракувало Тогу.

וְלִכְךָ יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּבַחֵי הַתְּקוּן אֹמְרִים ג"פ [ג' פְּעָמִים] קְדוֹשׁ⁷ דּוּקָא וְכַתִּיב בָּהֶם ג"כ וְהֵיִתָּם לִי סְגוּלָה⁸ שֶׁסְּגוּלָּתוֹ הוּא ג' נְקוּדוֹת בַּחֲנִינֵי יְמִין וּשְׂמָאל וְאַמְצַע כּו

Тому Ізраїль, який належить до рівня Тікуну, промовляє «Святий» саме тричі; і про нього також сказано: «Ви будете для Мене скарбом (сгула)», адже сеголь [голосна] — це три крапки, що відповідають правому, лівому й середньому...

Оскільки єврейський народ належить до порядку Тікуну, його прославлення має троїсту форму: «Святий, святий, святий». На це вказує і слово «сгула» («скарб»), яким названо Ізраїль: голосна сеголь складається з трьох крапок — двох поруч і третьої під ними, посередині, — подібно до правої, лівої та середньої ліній.

אֲבָל בְּעוֹלָם הָתָהוּ שֶׁהָיוּ בְּבַחֵי פִּירוּד זַת"ז [זֶה תַּחַת זֶה] וְלֹא נִתְיַיְחַדוּ יָחַד ה"ז [הָרִי זֶה] רַק בַּחֲנִי ב' קוּיִן שֶׁחֶסֶד הוּא בַּפ"ע [בְּפָנֵי עֲצָמוֹ] וְהַגְּבוּרִי [וְהַגְּבוּרָה] הוּא בַּפ"ע [בְּפָנֵי עֲצָמוֹ].

Але у світі Тогу, де вони перебували в стані розділеності, одна під одною, і не були об'єднані, є лише рівень двох ліній: Хесед сам по собі, а Гвура сама по собі.

На противагу цьому, у Тогу атрибути стояли окремо й не зливалися, тож фактично існували лише дві лінії. Хесед діяв винятково як Хесед, а Гвура — винятково як Гвура; між ними не було нічого, що їх поєднувало б.

3 וכמ"ש ביאור הדברים במ"א שהענין הוא לפי שבתהו היו האורות מרובים והכלים מועטים

I, як пояснення цих речей наведено в іншому місці, суть полягає в тому, що в Тогу (світі хаосу) світел було багато, а посудин мало.

Тепер Альтер Ребе пояснює, як він уже пояснював в іншому місці, чому в Тогу були лише окремі лінії. У Тогу світла було багато, а посудин — структур, покликаних вміщувати й виражати його, — мало.

ולכן מצד קוטן הכלי לפ"ע [לפי ערך] האור ע"כ אין הכלי יכולה להכיל ב' הפכים חו"ג [חסד וגבורה] יחד

Тому через малий розмір посудини відносно світла вона не може вмістити водночас дві протилежні якості — милість (Хесед) і стриманість (Гвура).

Оскільки посудина була малою відносно світла, вона не могла вмістити водночас дві протилежні якості — милість (Хесед) і стриманість (Гвура).

עד"מ באדם מי ששכלו קטן לא יכיל ב' הפכים כלל אלא אם יטה שכלו לזכות לא ימצא אז שום שכל לחוב ולא יסבול שום נטיה לחוב בלבו אלא רק טוב וחסד בלבד.

Як приклад можна навести людину: той, чий розум невеликий, узагалі не може вмістити дві протилежності; якщо ж він схилить свій розум до виправдання, то не знайде тоді жодного міркування на користь вини й не терпітиме у своєму серці жодної схильності до осуду, а лише добро й милість.

Він пояснює це на прикладі людини з обмеженим розумом, яка не здатна одночасно втримувати в думці два протилежні міркування. Щойно вона схиляється до того, щоб визнати когось невинним, то взагалі не бачить жодного аргументу на користь вини й не може стерпіти жодної схильності до звинувачення; її серце сповнене лише добром і милістю.

4 ובהיפוך כאשר יטה לחוב לא יסבול כלל נטיה לזכות ונמצא אינו אלא בקו א' תמיד פעמים בקו הימין

לזכות ופעמים בקו השמאל לחוב

I навпаки: коли він схиляється до визнання винним, то зовсім не терпить жодного схилення до виправдання. Отже, він завжди перебуває лише на одній лінії: часом на правій лінії — на боці виправдання, а часом на лівій — на боці звинувачення.

Така сама людина з вузьким мисленням, коли схиляється до визнання винним, не може терпіти жодного аргументу на користь виправдання. Тому вона завжди перебуває лише на одній лінії: часом цілком на правій — милості, а часом цілком на лівій — суду.

והרי הקוין מפורדי שכשהוא בבחי' חסד לא יוכל לסבול בחי' דין וכן להיפוך וזהו הנק' בחינת ב' קוין שהחסד הוא בפני עצמו והגבורה בפני עצמה.

Отже, лінії відокремлені: коли людина перебуває в аспекті милості (Хесед), вона не може зносити аспект суду, і навпаки. Це й називається рівнем двох ліній: Хесед — сам по собі, а стриманість (Гвура) — сама по собі.

У цьому й полягає значення «двох ліній»: вони відокремлені, тож коли діє Хесед, для суду немає місця, і навпаки. Кожен атрибут діє окремо.

אבל בתקון שהת"ת [שהתפארת] מכריע בין חו"ג [חסד וגבורה] היינו שגם בשעת הדין יוכל להיות ג"כ נטיה לזכות וכן להיפך לפי שבתקון האורות מועטים והכלים מרובים

Але в Тікун, де краса (Тіферет) вирішує між Хесед і Гвурою, це означає, що навіть під час суду може бути й схиляння до виправдання, і навпаки, бо в Тікуні світел мало, а посудин багато.

У Тікун Тіферет «вирішує» між Хесед і Гвурою, тож навіть під час суду може бути схиляння до виправдання, і навпаки. Це можливо тому, що в Тікуні світел мало, а посудин багато.

נמצא הכלי רחב לקבל גם ב' הפכים וכמו באדם שדעתו רחבה יוכל לסבול ב' הפכים יחד וישכנו במוחו ולכו

Отже, посудина достатньо широка, щоб вмістити навіть дві протилежності. Це подібно до людини з широким розумом: вона може зносити дві протилежності водночас, і вони оселяються [разом] у її розумі та серці.

За достатньої місткості посудин є місце навіть для протилежностей водночас. Тут мається на увазі людина з широким світоглядом, у розумі й серці якої можуть співіснувати дві протилежні думки.

שמצד זה יש סברא לזכות אע"פ [אף על פי] שמצד אחר יש סברא לחוב כו' והרי בתקון מתייחדים חו"ג [חסד וגבורה] יחדו וזהו ענין ג' קוין. (ועמ"ש מזה לקמן פ' יתרו בד"ה להבין ביאור ענין האבות הן הן המרכבה)

[Він бачить,] що з одного боку є підстава для виправдання, хоча з іншого боку є підстава для звинувачення... Отже, в Тікуні Хесед і Гвура об'єднуються, і в цьому полягає ідея трьох ліній. (Див. також те, що написано про це нижче, у розділі Ітро, у маамарі, що починається словами: «Зрозуміти пояснення думки, що Патріархи самі є Колісницею».)

Така людина бачить підставу для виправдання з одного боку, навіть коли з іншого боку є підстава для звинувачення; саме це поєднання Хесед і Гвури означає «три лінії». Маамар, на який посилається Альтер Ребе, у розділі Ітро (Тора Ор, Ітро 9) пояснює, що протилежності поєднує світло з рівня, вищого за обидва, де вони нівелюються; Авраам — це права лінія, Іцхак — ліва, а Яков — середня лінія, що поєднує їх.

ואמנם בעובדא זו דיעקב ועשו שהיה יעקב צריך להמשיך לו המקיף דתהו שהוא בחי' האור דתהו שבלי גבול כו' לכך הוצרך להעלות מ"ן [מ"ן נוקבין] לשם.

Однак у цій події з Яаковом та Ейсавом, коли Яаковові потрібно було притягнути до себе охоплювальне світло Тогу — рівень світла Тогу, що не має меж..., — він мусив піднести туди майїн нуквін («жіночі води»).

Та Яаков під час зустрічі з Ейсавом мав притягнути охоплювальне світло Тогу — необмежене світло, якого не може вмістити жодна посудина. Для цього він мав піднести майїн нуквін, кабалістичний термін на позначення пробудження знизу, яке викликає потік згори.

וידוע שהמ"ן [שהמ"ן נוקבין] צריך להיות [להיות] לפי אופן ההמשכה שרוצה להמשיך משום שלפי אופן ההעלא' [ההעלאה] כך היא המשכה.

І відомо, що майїн нуквін мають відповідати характеру того притягнення згори, яке бажають здійснити, бо яким є піднесення, таким буде й притягнення згори.

Кабалістичний принцип: пробудження знизу має відповідати тому виду потоку, який прагнуть притягнути згори. Форма піднесення визначає форму спускання; цей принцип пояснює два табори Яакова в наступному абзаці.

РОЗДІЛ 3 • 15

Два табори

5 והואיל וכן מאחר שבתהו היה רק ב' קוין כנ"ל לכך הוצרך יעקב לעשות עצמו ג"כ בדוגמא זו.

І оскільки це так, адже в Тогу (світі хаосу) було лише дві лінії, як згадувалося вище, то й Яаков мав зробити себе за таким зразком.

Оскільки в Тогу було лише дві лінії, а Яаков прагнув притягнути вниз його світло, він мав надати собі тієї самої форми. Його спосіб пробудження знизу (ітарута делетата) мав віддзеркалювати будову рівня, якого він прагнув досягти.

וזהו ויחץ את העם¹⁰ כו' לשני מחנות להיות דוגמת עולם התהו שלשם היה זת"ז [זה תחת זה] ולא בצירור ג' קוין כנ"ל ועי"ז יתקשר בעולם התהו להמשיך האו"מ [האור מקיף] כו'.

І ось [що означають слова]: «І розділив народ... на два табори» — аби відтворити устрій світу Тогу, де [сфери духовного прояву (сфірот)] розташовувалися одна під одною, а не утворювали три лінії, як згадувалося вище; завдяки цьому він установив би зв'язок зі світом Тогу, щоб притягнути вниз охоплювальне світло (Ор Макиф)...

Саме тому він розділив свій народ на два табори: щоб відтворити устрій Тогу, атрибути якого стояли окремо й не були впорядковані у три лінії. Наслідуючи цей устрій, він установив зв'язок зі світом Тогу й міг притягнути вниз його охоплювальне світло.

Дар Ейсаву

6 וּמִזֶּה הַטֶּעַם עֲצְמוּ יוֹכֵן הַטֶּעַם מֵהַקְרִיב יַעֲקֹב הַמִּנְחָה עֲזִים מֵאֲתִים¹¹ כֹּי. שְׁעִנִּין מִנְחָה זֶה הִיא הָעֵלָאִי

[העלאת / העלאת] מ"ן [מ"ן נוקבין] להמשיך המקיף הנ"ל

З тієї самої причини стане зрозуміло, чому Яаков приніс дар (мінху) — «двісті кіз...». Адже цей дар є піднесенням майїн нуквін (жіночих вод), щоб притягнути згори вниз згадане вище охоплююче світло.

Те саме міркування пояснює дар Яакова Ейсаву — двісті кіз та решту. Маамар каже, що він «приніс» його, і називає його мінхою — словом, що означає і дар, і хлібне приношення: це було піднесенням майїн нуквін, покликаним притягнути згори вниз охоплююче світло Тогу.

וְהָיָה עֵיד עֲנִין הַקִּרְבָּנוֹת שֶׁהֵם הָעֵלָאִת מ"ן [מ"ן נוקבין] להמשיך מ"ד [מ"ן דוכרין] כְּנוּדַע וְאַעֲפִיכ [ואף על פי כן]

הִיטָה מִנְחָתוֹ שֶׁלֹּא עֵיד אֹפֶן וּמִשְׁפָּט הַקִּרְבָּנוֹת שְׁבִתוּרָה כֹּי. בְּהִיּוֹת שְׁמַעֲשֵׂה הַקִּרְבָּנוֹת הוּא מִבְּהֵמוֹת

טְהוֹרִים וּשְׁחוּטִים דּוּקָא. אֵךְ הַשְׁחִיטָה כְּשִׁירָה בֹּר.^{12, 13}

І це подібне до жертвоприношень, які є піднесенням майїн нуквін, щоб притягнути згори вниз майїн духрін («чоловічі води»), як відомо. Проте його дар не був принесений за порядком і законами жертвоприношень Тори... Адже жертвоприношення здійснюють саме з чистих тварин, і тварини мають бути зарізаними. Однак забій є дійсним [коли його здійснює] некоен.

У цьому дар подібний до жертвоприношень, які також є пробудженням знизу, що викликає притягнення потоку згори вниз (майїн духрін, «чоловічі води»). Проте дар Яакова не відповідав законам жертвоприношень, які вимагають чистих (кошерних) тварин, причому саме зарізаних; маамар додає, що сам забій може здійснювати той, хто не є коеном.

7 וְלֹא מִצִּינוּ קָרְבֵּן בְּתוֹרָה בְּחֵי רַק בְּשַׁעֲרֵי דְעֻזָּאזֵל וְגַם בְּקִרְבָּנוֹת לֹא הָיוּ מִקְרִיבִים רַק הַחֶלֶב וְהַדָּם.

І не знаходимо в Торі жертви, [принесеної] живою, окрім козла, [відправленого] до Азазеля; а також із жертвоприношень на жертвник приносили лише жир і кров.

У Торі немає жертви, яку приносили б живою, окрім козла, відправленого до Азазеля на Йом-Кіпур. Навіть у звичайних жертвоприношеннях на жертвник приносили лише жир і кров.

והמנחה הזאת ששלח יעקב לעשו היו בהמות טמאות ג"כ כמ"ש גמלים מניקות¹⁴ כ"י. וגם שהן חיינ ולא שחוטין

Але в цьому дарі, який Яаков надіслав Ейсаву, були також нечисті тварини, як сказано: «верблюдиці, що годують...»; до того ж вони були живими, а не зарізаними.

Однак у дарі Яакова були й нечисті тварини, як-от згадані у вірші верблюдиці, що годують своїх дитинчат; і всіх їх надіслали живими, а не зарізаними. Саме такі ознаки закони про жертвоприношення виключають.

והענין הוא משום שהעלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] שהיא המנחה דיעקב הוא להמשיך מ"ד [מ"ן דוכרין] מבחי המקיף דעולם התוהו.

Пояснення полягає в тому, що піднесення майїн нуквін (жіночих вод), яким є дар Яакова, має на меті притягнути вниз майїн духрін (чоловічі води) з рівня охопного світла світу Тоху.

Причина в тому, що пробудження знизу (ітарута делетата) Яакова мало привести до притягнення вниз потоку з охопного світла Тоху. Інша мета вимагає іншого виду приношення.

8 והמ"ן [והמ"ן נוקבין] והמ"ד [והמ"ן דוכרין] דעולם התוהו הוא משונה ובאופן אחר מן המ"ן [המ"ן נוקבין] ומ"ד

[והמ"ן דוכרין] דעולם התקון שהוא ענין הקרבנות שבתורה שהתורה היא מבחי עולם התקון דאצילות

Маїн нуквін (пробудження знизу) і маїн духрін (потік згори) світу Тогу відрізняються і мають інший характер, ніж маїн нуквін і маїн духрін світу Тікун, що стосуються жертвоприношень у Торі; адже Тора походить із рівня (бхіни) Тікун у світі еманції (Ацилут).

Пробудження знизу й потік згори світу Тогу відрізняються від відповідних пробудження й потоку світу Тікун. Жертвоприношення належать до Тікун, адже сама Тора походить зі світу Тікун в Ацилуті.

והיינו כי עולם התקון הוא בחי אור פנימי שהאורות מתצמצמים ונתפסי [ונתפסים] בתוך הכלי ומאחר שהאור יכול להתיישב בתוך הכלי זהו הוראה שכבר נתצמצם האור בצמצומים רבים וכמ"ש בע"ח [בע"ח חיים] שבתקון האורות מועטים כ"י.

Тобто світ Тікун — це рівень (бхіна) внутрішнього світла, де світла скорочуються й утримуються в посудині; а те, що світло може вміститися в посудині, свідчить, що воно вже зазнало багатьох скорочень (цимцум), як сказано в Ец Хаїм: у Тікун світел мало...

Тікун — це сфера «внутрішнього світла»: світло тут скорочене настільки, що може вміститися в посудині. Те, що світло може вміститися всередині посудини, свідчить, що воно вже зазнало багатьох скорочень, як сказано в Ец Хаїм: у Тікун світел мало.

לכן התורה שנמשכת משם היא ג"כ בבחי' דקדוקים וצמצומים.

Тому Тора, яка звідти притягується, також має форму точних подробиць і скорочень.

Оскільки Тора походить із Тікун, вона також постає у формі точних подробиць і чітко визначених мір.

9 ולכן מפורש בתורה סדר העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] דתקון הכל בדקדוקים שהוא משפט מעשה הקרבנות

שיהיו מבהמות טהורים ומג' מיני בהמות לבד ושיהיו שחוטין דוקא ויש הרבה דברים שהקרבן נפסל בו

Отже, порядок піднесення маїн нуквін (пробудження знизу) Тікуна (виправлення) викладено в Торі з усіма точними подробицями — це закони здійснення жертвоприношень: жертви мають бути з чистих тварин, лише з трьох видів тварин, і їх неодмінно слід зарізати; є багато чинників, через які жертва стає непридатною.

Оскільки пробудження Тори знизу належить до Тікуна, закони жертвоприношень містять безліч точних подробиць. Тварина має бути чистою, належати лише до одного з трьох видів (великої рогатої худоби, овець або кіз: «із великої худоби й із дрібної худоби», Ваїкра 1:2), її слід зарізати, і багато вад роблять її непридатною для жертвоприношення.

וכן בענין ההקרבה איך ומה הרבה דקדוקין כו' כי כל התורי [התורה] הוסדה בדרך זה בצמצומים ומדידות מפני שהיא מבחי' התקון שהאורות מצומצמים תוך הכלים ולכן מדקדקי' ג"כ בכמה מיני צמצומים ודקדוקים כו'.

Так само щодо того, як і що приносити в жертву, — [є] багато точних приписів... Адже вся Тора побудована таким чином — на скороченнях і мірах, бо вона походить із рівня Тікуна, де світла й посудини (орот ве-келім) перебувають у такому співвідношенні: світла скорочені всередині посудин; тому й Тора містить багато видів скорочень і точних приписів...

Такою самою точністю визначено, як і що приносити в жертву. Вся Тора побудована на мірах та обмеженнях, оскільки походить із Тікуна, де світла скорочені всередині посудин, а тому в ній є багато точних приписів.

אבל יעקב העלה מ"ן [מ"ן נוקבין] לבחי' המקיף דתהו¹⁵ כנ"ל שהוא אור גדול בבחי' א"ס שלכן לא יכול הכלי להכילו ונשאר בבחי' מקיף

Але Яаков підніс маїн нуквін до рівня охоплювального світла Тогоу, як сказано вище, — це велике світло на рівні Нескінченного (Ейн Соф), тому посудина не могла його вмістити, і воно залишалося на рівні охоплювального світла.

Натомість Яаков спрямував своє пробудження знизу до охоплювального світла Тогоу. Це світло настільки велике, що належить до рівня Нескінченного; жодна посудина не може його вмістити, тому воно залишається охоплювальним.

(לכך שלח המנחה שהוא העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] לשם) אף בהמות טמאות גמלים מניקות כו'. וכולן היו חיין ולא שחוטין כו'.

(Тому він послав дар, який був піднесенням маїн нуквін туди,) навіть нечистих тварин — «верблюдиць, які годують...»; і всі вони були живі, а не зарізані...

Тому його дар — піднесення маїн нуквін до того рівня — міг містити й нечистих тварин, наприклад верблюдиць, які годують малят. Усі тварини також були послані живими, а не зарізаними.

כי להיות האור בבחי' א"ס לכן אין שם הצמצומים והדקדוקים כי א"ס ב"ה הוא כל יכול לסבול הכל אף טמאין ושיהיו חיין כו' שאין נמצא שם דקדוקים וצמצומים כלל.

Бо оскільки світло перебуває на рівні Нескінченного, там немає скорочень і точних приписів; адже Ейн Соф, благословенний Він, може все й здатний витримати будь-що — навіть нечистих [тварин] і те, що вони живі... Адже там узагалі немає жодних точних приписів і скорочень.

На рівні Нескінченного немає скорочень і тонких подробиць. Нескінченний може все й здатний витримати будь-що — навіть нечистих і живих тварин, адже там ніщо не обмежене й не визначене.

РОЗДІЛ 5 • 110

Верблюди, свиня та межі після Синаю

10 וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] גבי חזיר שעתיד לחזור וליטהר¹⁶ היינו לע"ל [לעתיד לבוא] שיבולע המות לנצח¹⁷ ואז יתגלה עצמות א"ס ויוכל גם חזיר להתעלות משא"כ עתה.

Як сказали наші мудреці, благословенної пам'яті, про хазіра [свиню]: йому судилося повернутися (лахазор) і стати чистим. Це станеться в Майбутньому, коли «смерть буде поглинута навіки»; тоді розкриється сутність Нескінченного (Ейн Соф), і навіть свиня зможе піднятися, чого тепер бути не може.

Мудреці тлумачать назву хазір як похідну від лахазор — «повернутися»: у майбутньому свиня стане чистою. Це станеться, коли смерть буде усунута й розкриється безмежна сутність Б-га, так що навіть свиню можна буде підняти, чого тепер зробити неможливо.

**לכן יעקב ששלח המנחה לעשו שהוא העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] למקיף דתהו שכבחי' א"ס שלח ג"כ דברים
טמאים ולכך שלח ג"כ גמלים מניקות**

Тому Яаков, який послав дар Ейсаву, що становив піднесення маїн нуквін [жіночих вод] до охоплювального світла Тогу [світу хаосу], що належить до рівня Ейн Соф, послав також нечисті речі; саме тому він послав і годуючих верблюдиць.

Оскільки дар Яакова був спрямований до охоплювального світла Тогу, що належить до рівня Нескінченного, він міг включати нечисті речі; саме тому Яаков послав і годуючих верблюдиць.

**כי אדרבה שרשן של גמלים הוא מאד נעלה כמ"ש באליעזר עבד אברהם שלקח יו"ד גמלים מגמלי
אדניו¹⁸ וכל טוב אדניו בידו והוא ענין כגמול עלי אמו¹⁹ כו**

Адже, навпаки, корінь верблюдів (ґемалім) дуже високий, як написано про Еліезера, слугу Авраама: він узяв десять верблюдів зі стада свого господаря, «з усім добром свого господаря в руці»; і це пов'язано з висловом: «як відлучене дитя (ґамуль) при своїй матері...»

Верблюди мають не низький, а дуже високий корінь. Маамар показує це на прикладі Еліезера, слуги Авраама, який узяв десять верблюдів свого господаря «з усім добром свого господаря в руці», а також на слові ґамаль (верблюд), що нагадує слово ґамуль — «відлучене дитя при своїй матері».

**וכ"ז [וכל זה] לא היה יכול לעשות רק יעקב וקודם מ"ת [מתן תורה] אבל אנחנו כבר ניתן לנו התורה מבחי'
התקון ומה שהוא טמא ואסור ע"פ התורה הוא מרוחק ולא יוכל להתעלות כלל כו' והכרת תכרת
הנפש באכלה חלב כו' וכיוצא:**

Усе це міг зробити лише Яаков, і лише до Дарування Тори. А нам Тора вже дана з рівня Тікун [виправлення], і все, що згідно з Торою є нечистим і забороненим, віддалене й зовсім не може бути піднесене...; «та душа буде цілковито відсічена» за споживання забороненого жиру... і тому подібне.

Такий дар міг послати лише Яаков, і лише до дарування Тори на Синаї. Тепер, коли ми отримали Тору з рівня Тікун, усе, що вона оголошує нечистим або забороненим, віддалене від святості й не може бути піднесене, як свідчить покарання карет [відсічення душі] за споживання забороненого жиру (Ва-ікра 7:25).

В АВОДІ

Широкий розум, подібно до посудин Тікуну, може водночас вміщувати протилежні міркування, як-от милість і суд. І хоча маамар показує, що найвище світло перевершує всі межі, він завершується висновком: для нас після дарування Тори шлях до Б-га пролягає через точні закони Тори — заборонене Торою неможливо піднести.

ПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

1. Чому пробудження знизу має відповідати тому виду потоку, який прагнуть низвести?
2. Як аналогія з вузькодумним і широкодумним суддею пояснює різницю між Тогу й Тікуном?
3. Чому, згідно з цим маамаром, закони Тори про жертвоприношення настільки точні?
4. Що дозволило Якову принести нечистих живих тварин, і чому ми не можемо вчинити так само?
5. Що майбутня чистота свині та піднесений корінь верблюда вчать про зв'язок між Нескінченням (Ейн Соф) і нечистим?

Примітки

АБЗАЦ 1

1 ויאמר יעקב אלהי אבי אברהם

Повертаючись до Землі Ізраїлю й почувши, що Ейсав іде йому назустріч із чотирмастами чоловіками, Яаков молиться Б-гу, звертаючись до Б-га своїх батьків Авраама та Іцхака. Маамар тлумачить його звернення до праотців як прохання притягнути до нього згори їхні всеохопні світла.

בראשית ל"ב:10 Genesis 32:10

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אֲבִי אַבְרָהָם וְאֱלֹהֵי יִצְחָק ה' הָאֵלֹהִים אֵלַי שׁוּב לְאָרְצְךָ וְלְמוֹלְדֹתְךָ וְאֵיטִיבָה עִמָּךְ:

And Jacob said: 'O G-d of my father Abraham, and G-d of my father Isaac, O L-RD, who saidst unto me: Return unto thy country, and to thy kindred, and I will do thee good;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

ПРИМІТКА КЕНОТ

בראשית לב, י.

2 הצילני נא מיד עשו

У тій самій молитві Яаков просить Б-га врятувати його від брата Ейсав, нападу якого він боїться. Тут це спасіння приходить через притягнення згори вниз світла Toгу.

בראשית ל"ב:12 Genesis 32:12

הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עֶשָׂו כִּי־יָרָא אֲנֹכִי אֹתוֹ פֶּן־יָבוֹא וְהִכְנִי אֶם־עַל־בָּנָיִם:

Deliver me, I pray Thee, from the hand of my brother, from the hand of Esau; for I fear him, lest he come and smite me, the mother with the children.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

АБЗАЦ 2

3 ויחץ את העם

Злякавшись звістки про наближення Ейсава, Яаков розділив людей, які були з ним, та отари на два табори, щоб, якщо Ейсав нападе на один, інший міг урятуватися (32:9). Маамар вбачає в числі два наслідування Toгу.

בראשית ל"ב:8 Genesis 32:8

וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיִּחַץ לּוֹ וַיַּחַץ אֶת־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וְאֶת־הַבָּצָאִם וְאֶת־הַבְּקָר וְהַגְּמָלִים לְשְׁנֵי מַחֲנֹתַיִם:

Then Jacob was greatly afraid and was distressed. And he divided the people that was with him, and the flocks, and the herds, and the camels, into two camps.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

4 עולם התהו

У примітці Kehot є посилання на Ец Хаїм, Sha'ar HaKelalim, розділи 1-2, і Sha'ar Igulim veYosher, гілку 4

(Ец Хаїм 1:4). Перший розділ Sha'ar HaKelalim описує світ Toгу — світ «точок» (Некудім): сфери духовного прояву (сфірот) виходили одна за одною: спершу вінець (Кетер), потім мудрість (Хохма), потім розуміння (Біна), далі шість емоційних точок, потім царювання (Малхут), а після цього розбілися.

עץ חיים, שער הכללים 1:1-2 Sefer Etz Chaim, Shaar HaKelalim 1:1-2

... וז"ס ודברתי אתך מבין בי הכרובים שהיה מצומצמת שם השכינה ומנקודה זו נתפשטו י' נקודות מכתר עד המלכות עד"י כי מהיותר מובחר ועליון מנקודה זו נעשה כתר ונתפשט למטה ושאר הטי כלולים בו ומה שנשאר בתוכה ג"כ ממובחר הנשאר מתפשט למטה מהכתר ונעשה חכמה והטי כלולים בו. ואח"כ בינה והטי כלולים בה. ואח"כ הוי נקודות יחד ואח"כ המלי' והטי נקרא עולם התהו ובהו ועולם הנקודות. והאור העליון היה נכנס בתוכם ר"ל בתוך הכלי ואור הא"ס מקיף לכתר [ומתפשט עד סיום מקום כל הי' ספירות] ומא"פ שבכתר נעשה פנימי ומקיף ...

Sefer Etz Chaim (Public Domain)

5 ההפרש בין עולם התהו לעולם התיקון

Там Альтер Ребе наводить погляд Sefer HaTemunah, згідно з яким до існування нашого світу був цикл (шміта), що походив від Хеседу й складався «лише з добра та милості», а також тлумачення Арізаля: цей попередній цикл — світ Toгу, сім первісних царів, які «померли», тоді як наш цикл — це світ Тікуну, створений після нього (Тора Ор, Шмот 3:1). Як і тут, Toгу постає як панування лише одного атрибута.

ПРИМІТКА КЕНОТ

ראה ע"ה שער הכללים פ"א, פ"ב. שער עגולים ויושר ענף ד. ובכ"מ. לקמן נא, ד. ואילך.

6 התהו . . זה תחת זה . . בצירוי קוין

Там Альтер Ребе пояснює на основі кабали, що в Toгу багато світел і мало посудин (орот ве-келім): кожен атрибут проявлявся з такою силою, що не міг включити в себе протилежний атрибут, тож кожен залишався сам по собі; Тікун — це лінії, у яких атрибути включені один в одного, мало світел і багато посудин, завдяки чому посудина може вмістити два протилежні атрибути одночасно (Тора Ор, Ноах 3:4).

ПРИМІТКА КЕНОТ

ראה לעיל ט, ד. וראה ד"ה והארץ היתה תהוה תקס"ה בתחלתו. ובד"ה אחרי מות תרמ"ט סע"ג.

7 גי'פ קדוש

У видінні Єшаягу серафими вигукують один одному: «Святий, святий, святий — Ім'я Б-га (Гавая) Цеваот», — слова, які Ізраїль повторює в Кедуші [молитві проголо-

шення святості]. Тут три повторення відображають три лінії Тікуну.

ישעיהו ר:ג:3: Isaiah 6:3

וַיִּקְרָא זֶה אֶל־זֶה וַאֲמַר קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ ה' צִבְאוֹת מְלֵא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

And one called unto another, and said: Holy, holy, holy, is the L-RD of hosts; The whole earth is full of His glory.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

8 והייתם לי סגולה

На Синаї Б-г велить Моше сказати Ізраїлю: якщо ви прислухаєтесь до Мого голосу й дотримуватиметесь Мого заповіді, то будете для Мене скарбом (сегула) серед усіх народів. У слові сегула маамавр вбачає головний знак сеголь, три крапки якого символізують три лінії Тікуну.

שמות י"ט:5: Exodus 19:5

וְעַתָּה אִם־שָׁמַעְתָּ תִּשְׁמָעוּ בְּקוֹלִי וְשָׁמַרְתֶּם אֶת־בְּרִיתִי וְהָיִיתֶם לִי סִגְלָה מִכָּל־הָעַמִּים כִּי־לִי כָל־הָאָרֶץ:

Now therefore, if ye will hearken unto My voice indeed, and keep My covenant, then ye shall be Mine own treasure from among all peoples; for all the earth is Mine;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

ПРИМІТКА КЕНОТ

שמות יט, ה.

4 אבזאצ

9 וזהו הנקי בחינת ב' קוין . . אבל בתקון שהת'ת מכריע בין חו"ג

Примітка вказує, що цей уривок процитовано в Or ga-Tora на Вайшлах, де Цемах Цедек наводить пояснення Альтер Ребе про дві лінії Тору та три лінії Тікуну.

ПРИМІТКА КЕНОТ

מוכח באוה"ת פ' וישלח רמד, א. ראה תו"ח פ' בראשית ט, א.

5 אבזאצ

10 ויחזק את העם

Поділ на два табори тут розглядається як спосіб Яакова узгодити себе зі структурою Тору.

בראשית י"ב:8: Genesis 32:8

וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֵר לוֹ וַיַּחֲזֵק אֶת־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וְאֶת־הַצֹּאן וְאֶת־הַבָּקָר וְהַגְּמָלִים לְשְׁנֵי מַחֲנֹת:

Then Jacob was greatly afraid and was distressed. And he divided the people that was with him, and the flocks, and the herds, and the camels, into two camps.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

6 אבזאצ

11 עזים מאתים

Перш ніж зустрітися з Ейсавом, Яаков посилає йому в дар кіз, овець, верблюдів, велику рогату худобу та

ослів, щоб умилювати його. Маамавр тлумачить цей дар як піднесення майїн нуквін (жіночих вод).

בראשית ל"ב:15: Genesis 32:15

עֲזִים מְאֹתִים וְתִישִׁים עֶשְׂרִים רְחֵלִים מְאֹתִים וְאֵילִים עֶשְׂרִים:

two hundred she-goats and twenty he-goats, two hundred ewes and twenty rams,

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

12 השחיטה כשרה בזר

У примітці Kehot Berakhot 31a вказано як джерело цих слів.

ברכות ל"א: Berakhot 31a

ПРИМІТКА КЕНОТ

ברכות לא, א וש"נ.

13 השחיטה כשירה בזר

Хлопчик Шмуель побачив, як люди шукали коена (священнослужителя), щоб той заколов бика, якого принесли його мати Хана, і постановив, що різати тварину може й некоен, адже Тора покладає на коанім (священнослужителів) служіння лише починаючи з отримання крові. У примітці Kehot наведено 31a; цей уривок міститься на 31b.

ברכות ל"א:כ"א: Berakhot 31b:21a

אָלֵא, אָמַר לֵהוּ עֲלֵי: קִרְאוּ כְהֵן, לִיתִי וְלִשְׁחֹט. הֲזֵנָהוּ שְׂמוּאֵל דְּהוּוּ מִהֲדָרִי כְתֹר כְּהֵן לְמִישְׁחָט, אָמַר לֵהוּ: לָמָּה לָכֹן לְאַהֲדָרִי כְתֹר כְּהֵן לְמִישְׁחָט? שְׁחִיטָה בְּזֶר כְּשֶׁרָה! אֵייתוּהוּ לְקַמִּיָּה דְּעָלִי. אָמַר לֵהוּ: מִנָּא לָךְ הָא? אָמַר לֵהוּ: מִי כְתִיב "וְשָׁחַט הַכֹּהֵן"? "וְהִקְרִיבוּ הַכֹּהֲנִים" כְּתִיב, מִקְבְּלָהּ וְאֵילָךְ מִצּוֹת כְּהֹנָה, מִכָּאן לְשְׁחִיטָה שְׁכֶשֶׁרָה בְּזֶר.

Nay; but Eli said to them, "Call a priest that he may come and slay [the bullock]." Samuel saw them going for a priest to slay it? so he said to them, "Why go searching for a priest to slay it? If the act of slaying is performed by a non-priest it is valid." They brought him before Eli, who asked him, "Whence hast thou this teaching?" He replied, "Is it written, 'The priest shall slay'? It is written, 'The priests shall present the blood' (Lev. i, 5). From ...

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC) • Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain)

7 אבזאצ

14 גמלים מיניקות

Серед тварин, яких Яаков посилає Ейсаву, є тридцять верблюдиць, які годують своїх малят, хоча верблюди не є кошерною твариною. Маамавр наводить їх як нечистих тварин у його дарі.

בראשית ל"ב:16: Genesis 32:16

גְּמָלִים מִיִּנְקוֹת וּבְנֵיהֶם שְׁלֹשִׁים פָּרוֹת אֲרָבָעִים וּפָרִים עֶשְׂרֵה אֲתָנֹת עֶשְׂרִים וְעִזִּים עֶשְׂרֵה:

thirty milch camels and their colts, forty kine and ten bulls, twenty she-asses and ten foals.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

ПРИМІТКА КЕНОТ

בראשית לב, טז.

אבזאצ 9

15 אבל יעקב העלה מין לבחי המקיף דתהו

Там Алтер Ребе зіставляє Тору, даровану через Моше, за допомогою якої кожен притягує «як і що», з «Торою згори», відкритою лише праотцям: криниці, які викопали Авраам та Іцхак, і праця Яакова з прутами притягнули те, що притягують наші тфілін, хоча такі самі дії будь-кого іншого не дали б нічого, «бо їхнє притягування було подібне до Тори згори» (Лікутей Тора, Шлах 17:14). У примітці Kehot вказівку «див. те, що написано дещо подібно про "I послав Яаков"» прочитано як посилення на цей текст.

ПРИМІТКА КЕНОТ

בלקוית שלח נא, א כנראה שמציין לכאן "שהמשכתם היה כמו בתורה שלמעלה (ועמ"ש קצת כעין זה ע"פ וישלח יעקב)". מובא באוה"ת נ"ך כרך א ע' תרנה. ומציין גם לקוית חקת ס, א.

אבזאצ 10

16 וכמארו"ל גבי חזיר שעתידי לחזור וליטהר

Примітка відсилає читача до Shelah on Chayei Sarah, де згадується традиція про те, що в майбутньому свиня стане чистою.

ПРИМІТКА КЕНОТ

ראה שלי"ה פ' חיי שרה. מדרש תלפיות ענף חזיר בשם רבינו בחיי. ס' הקנה. לקוית ד"ה וכל בניך ס"ג. וראה הערת כ"ק אדמו"ר זי"ע בהמשך מים רבים תרל"ו ע' פד. ובכ"מ. סה"ש תנש"א ח"א ע' 162 ובמ"מ לשם.

17 שיכולע המות לנצח

Ешая пророкує, що в прийдешний час Б-г навіки поглине смерть і зітре сльози з кожного обличчя. Маамар відносить очищення свині до того часу, коли розкриється Сутність Нескінченного (Ейн Соф).

Isaiah 25:8 כ"ה:ח שיעיהו

בִּלְעַם הַמּוֹת לְנֶצַח וּמָחָה אֲדֹנָי ה' דְּמָעָה מֵעַל כָּל־פָּנִים וְחָרַפַּת עֲמּוֹ יִסֹּר מֵעַל כָּל־הָאָרֶץ כִּי ה' דִּבֶּר:

He will swallow up death for ever; And the L-rd GOD will wipe away tears from off all faces; And the reproach of His people will He take away from off all the earth; For the L-RD hath spoken it.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

18 יי גמלים מגמלי אדוניו

Слуга Авраама (Еліезер, за традицією) вирушає знайти дружину для Іцхака, взявши десять верблюдів свого пана «з усім добром свого пана в руці». Маамар наводить цей епізод, щоб показати високе коріння верблюдів.

בראשית כ"ד:10 Genesis 24:10

וַיִּקַּח הָעֶבֶד עֶשְׂרֵה גָמְלִים מִגְּמְלֵי אֲדֹנָיו וַיֵּלֶךְ וְכָל־טוֹב אֲדֹנָיו בְּיָדוֹ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־אָרָם נְהָרִים אֱלֵעִיר נְחוּר:

And the servant took ten camels, of the camels of his master, and departed; having all goodly things of his master's in

his hand; and he arose, and went to Aram-naharaim, unto the city of Nahor.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

ПРИМІТКА КЕНОТ

בראשית כד, י.

19

כגמול עלי אמו

У Пісні сходження Давид каже, що заспокоїв свою душу «як дитину, відлучену від грудей, біля своєї матері». Маамар вбачає у слові гамуль (відлучена від грудей дитина) слово гамаль (верблюд).

תהילים קל"א:ב' Psalms 131:2

אִם־לֹא שׁוֹיִתִּי וְדוּמְמָתִי נַפְשִׁי כְּגִמְלַל עָלִי אִמּוֹ כְּגִמְלַל עָלִי נַפְשִׁי:

Surely I have stilled and quieted my soul; Like a weaned child with his mother; My soul is with me like a weaned child.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

ПРИМІТКА КЕНОТ

תהלים קלא, ב.

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

Про це видання

This edition contains the Hebrew text, the English translation, our explanations i the notes.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

Our explanations, with the overview, the questions and the page for children: CC BY-NC 4.0.

The notes: Kehot's marei mekomos ("Sources and References", including the Rebbe's notes) © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted; our notes on them: CC BY-NC 4.0.

Цитовані джерела за Сефарією: Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA); The Holy Scriptures: A New Translation (JPS 1917) (Public Domain); Sefer Etz Chaim (Public Domain); William Davidson Edition - Vocalized Aramaic (CC-BY-NC); Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain).

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Український переклад і пояснення підготовлено для LikuteiTorah.com за допомогою ШІ (openai/gpt-6-luna-pro:batch) та звірено з єврейським текстом і Sefaria; редактором-людиною ще не перевірено. Будь ласка, важливе перевіряйте за єврейським текстом.

Ребе просив вивчати маамарим тижневої парші — «Хасидську паршу» — протягом того тижня, розподіливши навчання на сім днів (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Навіщо її вивчати та благословення Ребе: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Безкоштовний некомерційний проєкт; тут нічого не продається. Не пов'язаний із Kehot, Sefaria чи Lubavitch Library. © likuteitorah.com

Із likuteitorah.com/uk/torah-ohr/vayishlach/3/

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок